

Deklaracja Grupy Wyszehradzkiej „Odpowiedzialność za silne NATO”

Praga, 18 kwietnia 2012 r.

My, ministrowie spraw zagranicznych i obrony Czech, Węgier, Polski i Słowacji, deklarujemy determinację w promowaniu bezpieczeństwa regionalnego i euroatlantyckiego poprzez umacnianie naszego zaangażowania politycznego oraz zwiększanie zdolności obronnych. Fundamentem naszego bezpieczeństwa pozostanie Sojusz Północnoatlantycki, który opiera się na silnych więzach łączących Amerykę Północną i Europę i gwarantuje obronę zbiorową. Zachowanie silnego i stabilnego partnerstwa transatlantyckiego leży w naszym wspólnym i żywotnym interesie.

Przeorientowanie amerykańskiej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa w odpowiedzi na zmieniające się konwencjonalne i wyłaniające się nowe zagrożenia sprawia, że istnieje potrzeba adekwatnego zaangażowania w zwalczanie tych zagrożeń z zaangażowaniem woli politycznej Europy i jej potencjału wojskowego. Nadchodzący szczyt NATO w Chicago będzie dobrą okazją, by wyjaśnić kwestię wzajemnych zobowiązań partnerów po obu stronach Atlantyku: trwałego i znaczącego zaangażowania Stanów Zjednoczonych na rzecz Europy oraz bardziej spójnych i widocznych inwestycji państw europejskich w ich zdolności obronne.

Potwierdzamy zobowiązanie do dalszego wprowadzania w życie Koncepcji Strategicznej NATO z 2010 r. i jej trzech głównych zadań – obrony zbiorowej, zarządzania kryzysowego i kooperatywnego bezpieczeństwa. Musimy dołożyć starań, aby **zdolności** NATO odpowiadały pełnej skali wymogów wynikających z tych zadań i odzwierciedlały uzgodniony poziom ambicji Sojuszu. Oczekujemy, że pakiet obronny, przygotowany w związku ze szczytem w Chicago, przyczyni się do osiągnięcia tego celu. Istotnym parametrem dalszych przemian są doświadczenia, które zdobyliśmy podczas operacji i misji w minionym dwudziestoleciu.

Siły Odpowiedzi NATO stanowią kluczowe narzędzie operacyjne Sojuszu i są sposobem na zwiększenie wiarygodności i **interoperacyjności**

naszych zdolności obronnych oraz motorem ich transformacji. Zdecydowanie opowiadamy się za przeprowadzaniem ćwiczeń zgodnie ze scenariuszami zawartymi w artykule 5, w tym ćwiczeń Sił Odpowiedzi z użyciem wojsk na terytorium naszych krajów. W tym względzie pragniemy wyrazić nasze przekonanie, że ćwiczenia „Streadfast Jazz 2013” powinny odbyć się w formule manewrów z użyciem wojsk. Zachęcamy naszych sojuszników do aktywnego udziału w tym przedsięwzięciu. Jednocześnie potwierdzamy nasze zobowiązanie do udziału w tych ćwiczeniach poprzez zapewnienie istotnego wkładu sił, a także w innych wielonarodowych ćwiczeniach wojskowych w regionie, obejmujących – pośród wielu innych rzeczy – działania żandarmerii wojskowej, logistykę i inżynierię.

Rozwój zdolności NATO i UE powinien się wzajemnie wspierać, aby uniknąć powielania działań. Siły Odpowiedzi NATO oraz Grupy Bojowe UE uznajemy za uzupełniające się koncepcje. Aby zwiększyć naszą zbiorową i indywidualną zdolność bojową na potrzeby zarówno UE, jak i NATO, poparliśmy inicjatywę utworzenia Wyszehradzkiej Grupy Bojowej 2016. Z zadowoleniem przyjmujemy wysiłki podejmowane przez Sojusznicze Dowództwo do spraw Transformacji i Europejską Agencję Obrony mające na celu zapewnienie synergii między projektami *smart defence* a *pooling and sharing*.

Polityka obrony i odstraszania NATO powinna w dalszym ciągu polegać na zrównoważonym połączeniu zdolności konwencjonalnych, nuklearnych i obrony przeciwrakietowej, aby sprostać wyzwaniom zmieniającego się środowiska bezpieczeństwa. Integralnym elementem tej polityki jest dalsza i adekwatna obecność amerykańskich zdolności w Europie. Przegląd polityki obrony i odstraszania powinien ponadto potwierdzić gotowość i chęć Sojuszu do angażowania Rosji – na zasadach wzajemności – we współpracę na wszystkich polach, w tym w sprawie przejrzystości taktycznej broni jądrowej. NATO powinno też podjąć dyskusję na temat skutków zwiększania wydatków na obronność oraz nabywania zaawansowanych zdolności przez niektóre tradycyjne i wschodzące mocarstwa.

Inicjatywa *smart defence* jest ważnym narzędziem służącym utrzymaniu i zwiększeniu naszych zbiorowych i narodowych zdolności obronnych. Sojuszniczy system Alliance Ground Surveillance uznajemy za główny filar wywiadowczych, obserwacyjnych i rozpoznawczych zdolności NATO. Dlatego

też popieramy wspólne finansowanie kosztów operacyjnych oraz związanych z nimi kosztów inwestycji w bezpieczeństwo. Tego rodzaju uzgodnienia finansowe powinny również być zastosowane do innych zdolności NATO o zbliżonym charakterze. Kolejnym fundamentalnym elementem naszej zbiorowej obrony, który przyczyni się do zapewnienia niepodzielnego bezpieczeństwa Sojuszu, jest system obrony przeciwrakietowej. Sprawą kluczową jest ogłoszenie w Chicago tymczasowej zdolności operacyjnej. Będziemy nadal popierać rozszerzoną misję ochrony przestrzeni powietrznej państw bałtyckich.

Ponadto, wraz z naszymi partnerami w regionie, zamierzamy przyczynić się do rozwoju projektu *smart defence* poprzez konkretne indywidualne działania w następujących obszarach: szkolenia kontrolerów lotu (FAC/JTAC); obrony chemicznej, biologicznej, radiologicznej i nuklearnej (CBRN); szkolenia pilotów śmigłowców (MATC); wspólnej logistyki; placówek medycznych, wielonarodowego eksperymentowania; budowania wspólnej zdolności w zakresie lotniczych patroli morskich, szkoleń dotyczących zwalczania improwizowanych ładunków wybuchowych (C-IED), a także w innych dziedzinach. Aby uzupełnić projekt *smart defence* oraz wesprzeć Inicjatywę sił połączonych jesteśmy również gotowi wzmocnić zdolności Sojuszu w zakresie edukacji i szkoleń poprzez szersze wykorzystanie istniejących ośrodków szkoleniowych ACT oraz instytucji krajowych i wielonarodowych.

Jeżeli chodzi o **Afganistan**, pozostajemy wierni zasadzie „in together – out together” (razem weszliśmy – razem wychodzimy). Naszym głównym celem będzie zapewnienie zdolności do funkcjonowania afgańskich Narodowych Sił Bezpieczeństwa poprzez dalsze szkolenia i doradztwo oraz stopniowe przejmowanie ich przez samych Afgańczyków. Ważne jest, żeby wszystkie państwa uczestniczące w operacji ściśle koordynowały swoje przyszłe plany związane z tym państwem. Cywilne i wojskowe zaangażowanie, które doprowadzi do udanego procesu przemian (*transition*) w Afganistanie, jest dla Grupy Wyszehradzkiej kwestią o istotnym znaczeniu.

Nasze doświadczenia potwierdzają, że **zdolność NATO do przyjmowania nowych członków** jest jednym z najważniejszych i najbardziej skutecznych narzędzi zwiększających stabilność i bezpieczeństwo, przybliżającym nas do wspólnego celu – zjednoczonej, wolnej i żyjącej w pokoju Europy. Dlatego też będziemy w dalszym ciągu wspierać państwa, które wyrażają

chęć i zdolność do przyjęcia odpowiedzialności wynikającej z członkostwa w Sojuszu i których członkostwo w tej organizacji zwiększa nasze bezpieczeństwo. Wyrażamy uznanie dla wysiłków podejmowanych przez te państwa, mając jednocześnie szczerą nadzieję, że powitamy je w Sojuszu możliwie jak najszybciej.

Polityka partnerstwa Sojuszu jest jednym z najbardziej skutecznych instrumentów naszego wspólnego podejścia do kwestii bezpieczeństwa. Skuteczne przeciwdziałanie bieżącym i przyszłym zagrożeniom i niebezpieczeństwom wymaga globalnej sieci partnerskich krajów i organizacji. Powinniśmy nadal współpracować z państwami, które dzielą nasze wspólne wartości i wnoszą istotny wkład w realizację podstawowych zadań NATO. Szczyt NATO w Chicago powinien potwierdzić to podejście.

Kraje Grupy Wyszehradzkiej są gotowe przyjąć przypadającą na nie część odpowiedzialności za utrzymanie spójnego i sprawnego Sojuszu Północnoatlantyckiego. Nasze zadanie na przyszłość polega na zmierzeniu się z wyzwaniem, które stawia przed nami dynamiczne środowisko bezpieczeństwa, budującym wiarygodność naszego Sojuszu. W tym celu będziemy konstruktywnie działać, aby umocnić solidarność polityczną i rozwijać zaawansowane zdolności. Aby osiągnąć ten cel, jesteśmy otwarci na pragmatyczną i nakierowaną na osiągnięcie wyników współpracę z naszymi sojusznikami i partnerami. Oczekujemy dyskusji i rozwinięcia tych zagadnień w formie konkretnych decyzji, jakie zostaną podjęte na nadchodzącym szczycie NATO w Chicago.